

Na osnovu člana 38. Statuta Sarajevske berze – burze vrijednosnih papire d.d. Sarajevo, Uprava na svojoj sjednici od 13. 11. 2006. godine, donosi:

ETIČKI KODEKS **za zaposlenike Sarajevske berze – burze**

UVODNE NAPOMENE

1. Ovim Kodeksom uređuju se načela ponašanja svih zaposlenika Sarajevske berze – burze vrijednosnih papira d.d. Sarajevo u vršenju zadataka predviđenih opisom radnog mjesta u odnosu na suradnike, građane kao stranke korisnike usluga, članove Berze kao korisnike usluga, državne organe i druge subjekte.
2. Cilj Etičkog Kodeksa (u daljem tekstu: Kodeks) za zaposlene na Sarajevskoj berzi – burzi je da zaposlenik, kao personifikacija Društva kojeg predstavlja, svojim ponašanjem štiti interes Berze zasnovan na pozitivnim propisima i tako doprinosi jačanju uloge i ugleda Berze.
3. Kodeks sadrži načela etičkoga ponašanja, postupak upoznavanja, prihvatanja i nadzor nad sprovedbom Kodeksa.

NAČELA ETIČKOG KODEKSA

4. U ostvarivanju načela Kodeksa, zaposlenik je obavezan da preduzima, u skladu sa ovim Kodeksom, određene radnje i mjere, odnosno da se suzdržava od radnji koje su kao takve zabranjene.
5. U izvršavanju zadataka predviđenih opisom radnog mjesta, pored obaveza koje proizilaze iz pozitivnih propisa, **zaposlenik osigurava:**
 - poštivanje zakona, podzakonskih akata, opštih akata i drugih propisa kojima se reguliše tržište kapitala FBiH;
 - poštivanje vrijednosti međunarodnog prava;
 - savjesno, stručno, samostalno i odgovorno obavljanje zadataka, uz puno zalaganje za afirmaciju Berze i čuvanje njenog ugleda, o čemu se mora voditi računa i izvan radnog vremena;
 - pronalaženje (u svakom konkretnom slučaju) rješenja zasnovanim na pozitivnim propisima i spriječavanje nepravilnosti u radu organa Berze;
 - pri obavljanju poslova i zadataka, odnosno vršenju funkcije, poštovati dignitet svih uposlenika i njihovu struku, uvažavati njihovu profesionalnu samostalnost i nezavisnost, od istih primati na znanje stručno mišljenje o nekom pitanju, te im dostaviti povratnu informaciju o ishodu i konačnom stavu koji je zauzet o određenom stručnom problemu;
 - ažurnost i tačnost u radu;
 - poštivanje radne discipline;
 - ažurno dostavljanje liste firmi u koje je investirao/la;
 - što bolje uslove za rad drugih zaposlenih na Berzi (npr. da se uzdrži od glasnog smijanja, galame, dovikovanja, bacanja stvari, igre i šale koje su nedolične za rad Berze);

- odijevanje i izgled svih zaposlenih na Berzi treba odražavati profesionalnost iz razloga što izgled zaposlenih može uticati na percepciju javnosti i radno okruženje, pa odjeća uvijek treba biti skladna, čista i uredna, i odgovarati poslu koji se obavlja, kao i opšte ustanovljenim standardima;
- obavezna identifikacija u kontaktu s građanima, u pisanoj i telefonskoj komunikaciji;
- svođenje privatnih posjeta u Berzi na najmanju mjeru;
- da se imovina i radno vrijeme ne koriste u privatne svrhe;
- stalno opšte i stručno obrazovanje, usavršavanje i kulturno ponašanje;
- da svoje znanje prenosi nesebično na druge zaposlene u Berzi i da im daje tačne informacije;
- da nagrađivanje bude samo rezultat rada;
- razvijanje kolegijalnih i korektnih odnosa prema svim zaposlnim.

6. Zaposleniku nije dozvoljeno:

- obavljanje ili neobavljanje nekog posla u Berzi u kojem postoji njegov lični interes;
- povlašćivanje i prekoračivanje određenih prava zbog političke, nacionalne, rasne, vjerske, spolne ili druge pripadnosti;
- iskazivanje sklonosti prema nekoj fizičkoj ili pravnoj osobi u postupku rješavanja predmeta;
- postojanje materijalnog interesa u rješavanju predmeta iz nadležnosti Berze;
- davanje informacija ako to nije u skladu sa zakonom, drugim propisom, pravilima i zahtjevima Berze;
- zloupotreba pozicije u Berzi u korist ličnog interesa;
- nanošenje materijalne štete Berzi, namjerno ili iz krajnje nepažnje ili podstrekavanje drugih da to čine;
- da u poslovnim prostorijama Berze koriste, posjeduju, prenose ili kupuju alkohol i druga zabranjena sredstva;
- u slučaju postupka javnih nabavki u ime i za račun Berze, ne smiju se tražiti povlastice od sudionika javne konkurencije, niti davanje obećanja vezano za posredovanje u smislu ubrzavanja zaključivanja ili izvršenja toga ugovora;
- sudjelovanje u postupku procjene tendera ukoliko je jedan od ponuđača u razmatranju član porodice zaposlenika, rođak ili lični prijatelj zaposlenika;
- primanje i traženje poklona od trećih osoba zbog službenog položaja ili posla koji obavlja zaposlenik (svaki poklon koji ima novčanu vrijednost iznad 50,00 KM, a uključuje novčana sredstva i usluge);
- da, bez odgovarajućeg ovlaštenja, ne odaje informacije koje dobije tokom vršenja dužnosti. Ovo se pravilo odnosi na sve dokumente, evidencije i na elektronski pohranjene informacije;
- sve dodatne aktivnosti zaposlenici mogu obavljati isključivo izvan radnog vremena i prostorija Berze;

POVLAŠTENA INFORMACIJA

7. Povlaštena informacija, u smislu ovog Kodeksa predstavlja privilegovanu, povjerljivu, odnosno svaku informaciju ili događaj do koje zaposlenik Berze dođe u okviru obavljanja djelatnosti na Berzi, a naročito zaposleni Berze koji imaju neposredan pristup podacima u berzanskom trgovinskom sistemu i podacima iz trgovačke dokumentacije koja nije dostupna trećim licima kao što su informacije i dokumentacija prikupljena u postupku nadzora rada i poslovanja člana Berze, a koja zaposleniku Berze koji njome raspolaže daje prednost u odnosu na druge učesnike u prometu vrijednosnih papira i koja može imati uticaj na cijenu vrijednosnih papira.
8. Prometom na osnovu povlaštenih informacija, u smislu odredaba ovog Kodeksa, podrazumijeva se kupovina ili prodaja vrijednosnih papira ili drugi pravni posao koji je osnov za prijenos vlasništva na vrijednosnim papirima, sve dok je zaposlenik koji učestvuje u tim transakcijama u posjedu povlaštenih informacija koje se odnose na taj vrijednosni papir.
9. Zaposlenici Berze ne mogu koristiti povlaštene informacije prilikom trgovanja sa vrijednosnim papirima na koje se povlaštene informacije odnose, niti ih mogu koristiti prilikom savjetovanja drugog lica.

PRINCIPI TRGOVANJA ZA ZAPOSLENE

10. Prilikom kupovine / prodaje vrijednosnih papira kojima se trguje na tržištu Sarajevske berze, zaposlenik Berze bi se trebao rukovoditi slijedećim principima:
 - Izbjegavati trgovati sa vrijednosnim papirima koji se odlikuju slabom likvidnošću,
 - Prilikom poslovanja preko brokerskih kuća – članova Berze ne mogu tražiti niti prihvatati posebne uslove, pogodnosti ili druge ustupke koje mogu uticati na objektivnost uposlenika prilikom obavljanja svojih službenih dužnosti,
 - Izbjegavati davanje naloga za kupovinu / prodaju u za vrijeme otvorenog tržišta (MFTS: 10:0x – 13:30; Aukcija: 11:3x),
 - Izbjegavati davanje naloga za kupovinu dionica koji su predmet tender ponude za preuzimanje dioničkih društava,
 - Izbjegavati davanje naloga za kupovinu ili prodaju dionica na osnovu informacija nejavne prirode koje mogu uticati na cijenu dionica, a do kojih je došao tokom obavljanja svog rada na Sarajevskoj berzi,
 - Odluka za kupovinu ili prodaju dionica ne bi trebala biti rukovođena informacijama do kojih zaposlenik može doći isključivo uvidom u Berzanski trgovački sistem (BTS). Informacije koje je moguće dobiti isključivo uvidom u BTS su slijedeće:
 - Skrivena količina u nalogima gdje je korištena ova opcija,
 - Dubina tržišta ispod najboljih deset (10) kupovnih i prodajnih naloga,
 - Brojevi klijentskih računa kupaca ili prodavaca

SUKOB INTERESA

11. Do sukoba interesa može doći kada su lični interesi zaposlenih konkurentni ili suprotni interesima Berze. Pod ličnim interesima zaposlenih se podrazumijevaju imovinski i ostali interesi i interesi slijedećih osoba:
 - članova uže familije;

- ličnih prijatelja;
- svih ostalih grupa ljudi s kojima zaposleni ima lične ili društvene veze;

ODNOSI SA SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA

12. Samo zaposleni koji su posebno ovlašteni, mogu komunicirati sa sredstvima javnog informiranja i istupati u ime Berze, o pitanjima iz djelokruga poslova Berze. Zaposleni koji su ovlašteni komunicirati s javnošću obavezni su pažljivo postupati i proslijediti tačne informacije i jasne poruke, pravovremeno, i na jedinstven i usklađen način.

OBVEZA UPOZNAVANJA SADRŽAJA KODEKSA

13. Svi zaposleni u Berzi, kao i zaposlenik koji se prvi put zapošljava u Berzi, obavezni su potpisati akt da su upoznati sa sadržajem Kodeksa.
14. Akt o upoznavanju sadržaju Kodeksa je sastavni dio personalnog dosijea zaposlenog u Berzi.

NADZOR NAD PROVOĐENJEM KODEKSA

15. Nadzor nad provođenjem ovog Kodeksa vrši generalni direktor Berze.
16. U slučaju nepoštivanja načela i pravila Kodeksa, generalni direktor Berze preduzeće odgovarajuće mjere, u skladu sa zakonom, Pravilnikom o radu Berze, drugim propisima i aktima Berze.

STUPANJE NA SNAGU KODEKSA

17. Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivati će se danom davanja saglasnosti od strane Nadzornog odbora. Ovaj Kodeks će se objaviti na web stranici Berze.

Zlatan Dedić
Generalni direktor

Broj: 1 - ____/06
Sarajevo, 13. 11. 2006. godine

Potvrđivanje Kodeksa ponašanja

Ja (*puno ime i prezime*)
ovim potvrđujem da sam primio/la, pročitao/la i razumio/jela Kodeks ponašanja
Sarajevske berze – burze d.d. Sarajevo.

Potpisano:.....

Datum:.....